

BARTŁOMIEJ KOLIPÍŃSKI

Mam zaszczyt wygłosić w imieniu Towarzystwa Urbanistów Polskich wspomnienie o Profesorze Jerzym Kołodziejskim.

Profesor Jerzy Kołodziejski należał do Towarzystwa Urbanistów Polskich od 1963 r. W życiu zawodowym i w działalności TUP-owskiej skupił swoją uwagę na sprawach planowania wieloprzestrzennego. Był animatorem i aktywnym członkiem Sekcji Planowania Regionalnego ZG TUP.

W latach 80. pełnił już najwyższe funkcje w Towarzystwie. Był kolejno Wiceprezesem i Prezesem Zarządu Głównego. W tym czasie toczyła się w Towarzystwie zasadnicza dyskusja o nowej formule planowania przestrzennego antycypującej model upodmiotowionego społeczeństwa i zdecentralizowanego państwa. Jako jej uczestnik Profesor Kołodziejski opowiadał się za koniecznością dokonania zasadniczych zmian społeczno-politycznych i głębokich przeobrażeń w gospodarce przestrzennej ale Jego głos był też zawsze głosem rozsądku i wyważonych racji, co wynikało niewątpliwie z typowego dla Niego, propaństwowego nastawienia. Dla Profesora Kołodziejskiego idea sprawnego i nowoczesnego państwa była bowiem najważniejszym układem odniesienia w pracy naukowej i działalności społecznej. Taka postawa i takie poglądy zwłaszcza w okresie „odreagowywania przeszłości” nie zawsze były przyjmowane z aplauzem.

Autorytet naukowy Prof. Kołodziejskiego był wysoko ceniony zarówno w Towarzystwie Urbanistów Polskich, jak i na forum publicznym. Jego koncepcje dotyczące systemowych podstaw planowania zintegrowanego, równoważenia rozwoju, czy ekologicznych uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego były w naszym środowisku powszechnie przyjmowane i żywo dyskutowane, a Jego pięciopunktowy „program naprawczy” dla wojewódzkiego planowania przestrzennego długo jeszcze będzie aktualnym drogowskazem dla praktyki planistycznej.

Profesor Kołodziejski należał do najczęściej cytowanych i przywoływanych autorów na organizowanych przez TUP konferencjach, seminariach i warsztatach. W wielu z nich uczestniczył osobiście. Nie-

zmordowany w realizacji swej misji, nierzadko przemierzał setki kilometrów, żeby spotkać się z kolegami z oddziałów terenowych czy wojewódzkich biur planowania przestrzennego i za to był szczególnie lubiany. Był, jeśli tak można powiedzieć, najbardziej naszym, TUP-owskim Profesorem.

Jako uczestnik konferencji Prof. Kołodziejski był nieoceniony w roli moderatora. Jego umiejętność syntezy i znajdowania mądrych kompromisów, kultura prowadzenia dyskusji, uczyniły zeń wręcz osobę – instytucję, która z powodzeniem zastępowała wieloosobowe komisje wnioskowe.

Ostatni raz w takiej właśnie roli wystąpił Prof. Kołodziejski na forum TUP-u trzy lata temu. Był autorem podsumowania obrad jubileuszowego seminarium zorganizowanego z okazji 75-lecia Towarzystwa.

Oddając dzisiaj hołd pamięci Profesora Kołodziejskiego, naszego kolegi i Prezesa, jeszcze raz posłuchajmy, co nam miał wówczas do powiedzenia:

- **o państwie:** *„Jakie państwo? Oczywiście demokratyczne, głęboko zdecentralizowane, o strukturze samorządowej, Państwo unitarne...Państwo, działając w interesie publicznym, stymulujące to co jest korzystne w mechanizmach rynkowych i hamujące to co jest niekorzystne”.*
- **o hierarchiczności:** *„Hierarchiczność to jest współzależność uwarunkowań. Systemy przestrzenne mają strukturę hierarchiczną. Przyroda funkcjonuje jako system hierarchiczny, w znaczeniu współzależności całości i części, a jest to zawsze zależność części od całości”.*
- **o planie przestrzennym:** *„Plan zawsze musi mieć charakter interdyscyplinarny. Sama geometria nie rozstrzyga o niczym. Treścią planu są zawsze cele społeczne, gospodarcze i ekologiczne, i są kryteria, które z tych celów wynikają, bez których nie stworzymy nigdy ładu przestrzennego współzależnego z ładem społecznym”.*
- **pro domo sua:** *„Należy rozmawiać i jeszcze raz rozmawiać z władzą dla uzyskania konsensusu między tym czego my chcemy i uważamy, że jest profesjonalnie zasadne a tym co myśli i wyobraża sobie władza... Musimy wierzyć w siebie. Mamy podstawy do tej wiary, mamy swoje doświadczenia, których się wstydzić nie musimy... Nie dajmy się spłaszyc i zredukować. Musimy aktywnie występować w celu kształtowania rzeczywistości.”*

Dzisiaj słowa te przyjmujemy jako testament, w wypełnianiu którego pomagać nam będzie pamięć o Profesorze Kołodziejskim oraz jego bogaty dorobek naukowy.